

In Spanje is de kiel gelegd voor het grootste Sail Training Ship ter wereld. Het 111 meter lange zeilschip wordt gebouwd voor de Indonesische marine, die het gaat gebruiken voor de opleiding van officieren en als paradeschip op internationale nautische evenementen.

Teksten en foto: Theo Groot

Nieuw tallship Van Meer

Het ontwerp van de driemaster is van Olivier van Meer Design, het Enkhuizer scheepsontwerpbureau dat nu in Wijdenes zetelt. Mogelijk komt de nieuwe bark de eerstvolgende Sail naar Amsterdam.

Olivier van Meer (51) is uiteraard zeer tevreden met het binnenhalen van de prestigieuze ontwerporder. Het van oorsprong Enkhuizer ontwerpbureau doet de komende achttien maanden ook de begeleiding van de bouw in Vigo, aan de Spaanse westkust. Daar werkt scheepswerf Freire samen met gespecialiseerde bedrijven om de megaklus te klaren.

Vertrouwen

Zo'n ontwerporder komt niet als vanzelf aanwaaien. „Er zijn drie ontwerpers die dit soort schepen kunnen berekenen en tekenen, een Poolse en twee Nederlandse, waaronder wij. Je moet op basis van een pakket met eisen een presentatie geven. Voor deze opdrachtgever is het ook allemaal nieuw, dus die zit met allerlei vragen en die wil adviezen. Belangrijk in deze fase is de communicatie over en weer en het vertrouwen dat je in elkaar hebt”.

„Bij deze order was de bureaucratie een belangrijke factor waar je mee te maken hebt. Het is bij de marine een hiërarchische toestand, daar helemaal. Je moet altijd lang wachten voor je antwoord krijgt.” In dit geval loonde het geduld. „Het gaat niet alleen over de prijs en het ontwerp, maar ook over secundaire zaken. Kun je de opleiding verzorgen van de eerste bemanning? Wat zijn de financieringsmogelijkheden? Vaak is het de combinatie van een ontwerper en een werf.” Anderhalf jaar geleden kwam de opdracht af en kon het bureau in Wijdenes echt aan de slag. De stalen bark die nu voor de Indonesische marine in aanbouw is, heeft zonder de boegspriet een lengte van 93 meter, is 13,60 meter breed en heeft een gewicht van 3.000 ton. En aan de drie zestig

Olivier van Meer voor een motorjacht van twintig meter en een Puffin 42.

Naval Architect tekent tallship 111 meter

meter hoge masten kan 3.500 vierkante meter zeil worden gehesen. Alles wordt met de hand bediend en daarvoor zijn naast de 45 officieren 210 cadetten aan boord.

Veiligheid

Bij het ontwerpen van zo'n schip behoren de SOLAS-veiligheidseisen

tot het grootste probleem. De historische verschijning moet worden gecombineerd met de zeer strenge eisen voor Safety Of Life At Sea en het milieu, die met name gelden voor nieuwe schepen.

Dat betekent eindeloos onderhandelen met klassenbureaus, die een al eerder gegeven toestemming zo weer kunnen intrekken. „Dit is een uniek project. Je hebt te maken met de internationale voorschriften, maar ze controleren vooral wat je ze geeft in het ontwerp. Gelukkig hebben we veel ervaring en weet je waar de problemen kunnen liggen. Maar het blijft een lastig onderdeel van het ontwerpen.” Overigens is het ontwerp van de driemaster nog niet af. Er wordt nog volop getekend en gerekend aan zaken als de liefdadigheids, pennenbanken en de zeilsystemen,

terwijl andere specialistische bureaus zich bezighouden met het uitwerken van de technische systemen.

Veel ballast

Bestaande tallships zijn ontworpen voor de vrachtaart. Dit opleidingsschip gaat geen vracht vervoeren en wordt daarom standaard voorzien van veel ballast onderin, om de druk van de zeilen te weerstaan. Het diepstekende schip krijgt een kiel die slechts één meter uitsteekt. Naast de trainingsfunctie in de opleiding van officieren zal de bark ook Indonesië als zeevarende natie wereldwijd vertegenwoordigen op zeilevenementen en tijdens tallshipraces. Bij het ontwerp is uitgegaan van de ideale waterlijn, want de Indonesiërs willen er ook heel hard mee zeilen...

Adembenemend mooie boten om mee te varen

In de precies dertig jaar van haar bestaan zijn bij Olivier van Meer Design zo'n zeshonderd schepen aanvankelijk van de tekenafel en later uit de computer gerold. Unieke ontwerpen of aanpassingen van een eerder ontwerp. Altijd volgens de OVM-filosofie: adembenemende lijnen met een excellente zeilprestatie en praktische oplossingen. Een boot om echt mee te varen.

Naast het tallship voor de Indonesische marine ontwerpt Van Meer met zijn team van vier vaste krachten en vier externe medewerkers ook kleinere schepen. Er zijn twee eigen lijnen van zeilschepen, de Puffin en de Zaca, voor de Nederlandse marine werd het opleidingsschip de ZMS Urania van 24 meter getekend en verder tal van one-off ontwerpen.

Sinds kort werkt Olivier van Meer nauw samen met VMG Yachtbuilders. De Enkhuizer scheepsbouwer gaat exclusief de Puffin, jachten van tien tot achttien meter, verkopen en bouwen. Grote vakkennis, oog voor detail en veel aandacht voor de opdrachtgevers zijn gedeelde eigenschappen. De Enkhuizer jachtbouwer gaat ook de 'Spirit of Venice' bouwen. Het is een 27

meter lang zeiljacht bestemd voor een Engelse opdrachtgever die na een vijf jaar durende zoektocht uiteindelijk terecht kwam bij Olivier van Meer. „Bij ons vond hij wat hij zocht en wat hij bedoelde. Een ontwerp is een samenspel met de klant, je bent gedetailleerd bezig, hebt veel contact en moet veel aandacht geven. Je moet ook open zijn naar elkaar. Het is een soort

huwelijk en niet iedereen heeft daar zin in”, aldus Van Meer. Juist de diversiteit in zijn werk vindt hij leuk. „Je blijft ook leren, het staat niet stil. Zo kom je ook op dingen terug die vanzelfsprekend waren. We hebben over het algemeen leuke klanten die er voor willen betalen. Het is voor veel mensen niet alleen een boot kopen, maar het hele proces is een ervaring in hun leven.”